

NIEUWSBRIEF

Juli 2025

Terugblik PLG Bijeenkomst 3 • OPROEP Whiteboards • Uit de praktijk • Vervolg in 2025-2026
• Storylines • 2-Daagse cursus • MTI • Discord

Zijn je collega's geïnteresseerd?

Stuur deze nieuwsbrief dan door, ze kunnen zichzelf aanmelden via [dit formulier](#).

Terugblik PLG Bijeenkomst 3

door Onne Slooten

Op 10 juni 2025 waren we te gast op het Dali College te Heemskerk. Else Stevens was onze gastvrouw. Zij heeft zich verdiept in het gebruiken van analogieën bij het onderwerp elektriciteit. Als activiteit bekeken wij houten knikkerbanen, gemaakt met een lasersnijder. De voordelen bleken heel duidelijk: leerlingen hoeven zich niets voor te stellen, ze kunnen met iets concreets aan de slag. Stroomsterkte is duidelijk te herkennen als het aantal knikkers dat per seconde een punt passeert. Elses ervaring was dat leerlingen, bij het elektriciteitspracticum, meteen de ampèremeter op de juiste manier schakelde, omdat ze zich realiseerden dat die de knikkers per seconde moest tellen. Een hogere weerstand was te zien als een vernauwing in de baan. Spanning bleef een lastig punt en ook was het goed mogelijk dat

ervaringen van leerlingen. Helaas hebben nog maar zes docenten de enquête ingevuld (we zouden het erg waarderen als je dit alsnog doet, via [deze link](#)). De (voorlopige) resultaten zijn te zien in de PowerPoint van de bijeenkomst. Cathy en Ed van den Berg hebben ook een enquête en een groepsinterview gedaan in drie klassen: een havo 5 en vwo 6 van het Martinus College en een atheneum 3 van het Amsterdams

knikkers. De conclusie was dat we er niet onderuit komen om meerdere analogieën naast elkaar te gebruiken en met de leerlingen te bespreken wanneer welke analogie bruikbaar is.

Cathy Baars presenteerde de resultaten van een eerste onderzoek naar het gebruik van Modeldidactiek door docenten en de

groepsinterview leverde een bruikbare lijst tips en tops op, waarmee we de didactiek verder kunnen verbeteren. Tot slot werden er data en locaties afgesproken voor de PLG bijeenkomsten van volgend jaar.

Deze vind je in deze nieuwsbrief onder 'agenda'.

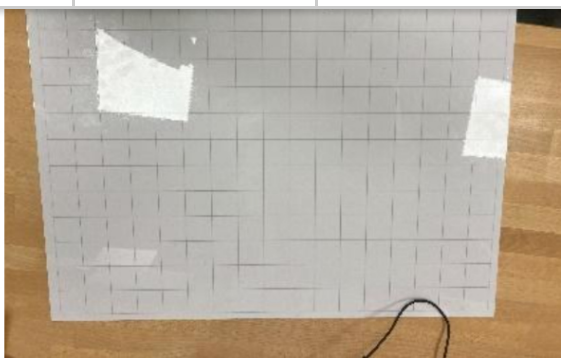
OPROEP: Whiteboards

Omdat de respons bij de vorige nieuwsbrief erg laag was, herhalen we deze oproep.

Het Schoter in Haarlem heeft mooie whiteboards laten maken en we willen bekijken of we met meerdere scholen een bestelling kunnen plaatsen om de prijs te drukken. De whiteboards zijn aan beide zijden bruikbaar. De ene zijde is volledig wit en de andere zijde heeft een ruitjespatroon (4 x 4 cm), zie foto's. Aan dit ontwerp zouden we graag één aanpassing maken: een gat aan de bovenkant dat als handvat kan dienen. Dit zal de prijs (zie hieronder) nog iets verhogen.

Vindt jouw school het interessant om hieraan mee te doen? Klik dan op [deze link](#) en vul in hoeveel whiteboards je zou willen bestellen voor jouw school. Probeer dit te doen **voor 12 juli**. Wij laten dan een offerte maken voor dit aantal en sturen deze naar jullie toe ter goedkeuring.

Rectificatie: In de vorige nieuwsbrief werd als prijs voor deze borden € 23,00 genoemd. Dit was exclusief BTW. Inclusief wordt het € 28,00. Met handvat wordt het nog iets duurder.

Uit de praktijk: Examenstress !?!

Cathy Baars

In juni is het altijd een spannende tijd voor leerlingen uit de examenklassen: de examens. Maar niet alleen voor leerlingen is het een spannende tijd. Ook als docent doe je examen — maar dan via de leerlingen. Hebben ze alles goed begrepen? Ben ik niets vergeten uit te leggen? Is de boodschap overgekomen? Ik vind het altijd spannend als ik de examens van de leerlingen nakijk. Zeker als je lesgeeft op een “alternatieve” manier, zoals met Modeldidactiek. Heb ik een goede keuze gemaakt? Doen ze het niet slechter dan voorheen (liever beter natuurlijk)? Dit soort vragen spoken door mijn hoofd tijdens het nakijken. Ik heb dit jaar twee eindexamen-klassen: havo 5 en vwo 6. Er zijn op school geen parallelklassen waarmee ik ze kan vergelijken, dus het examen is het enige en eerste meetmoment. Dat maakt het nakijken extra spannend.

Mijn havo 5-klas had ik ook al in havo 4. Zij hebben in beide jaren ongeveer 80% van de lessen gevolgd via Modeldidactiek. Ze zijn, zoals je zegt, “gepakt en gemazeld” in de

Een citaat van een leerling wil ik jullie niet onthouden:

“Mevrouw, ineens begon ik het te begrijpen en wist ik hoe het moest. Ik vond het zelfs leuk om examens te oefenen voor natuurkunde.”

Deze leerling (vorig jaar gezakt, onder andere op natuurkunde) haalde dit jaar een 8!

Ik had dit jaar ook vwo 6. Deze groep had ik alleen in de zesde klas en zij waren nog niet vertrouwd met Modeldidactiek. Pas in hun examenjaar maakten ze kennis met deze manier van lesgeven. Ze waren minder enthousiast. Ze deden — onder protest — mee, en hadden liever dat ik het “gewoon” uitlegde. Nu moesten ze “veel te hard werken” (citaat leerling). In deze groep werd Modeldidactiek in ongeveer 40% van de lessen ingezet. Ook zij gingen met een goed schoolexamengemiddelde het centraal examen in. Helaas scoorden ze bij het examen minder dan verwacht. Dat was een verrassing én een teleurstelling. De indruk die ik kreeg, was dat de leerlingen de natuurkunde niet herkend hebben in de context van de vragen. De vraag rijst dan: ligt dit aan de didactiek, of spelen er andere factoren mee?

de klas was goed, er werd hard gewerkt en de resultaten bij de schoolexamens waren veelbelovend. En die belofte hebben ze waargemaakt! Het gemiddelde voor het centraal examen was zelfs hoger dan dat van de schoolexamens. In een klas van 12 leerlingen (niet veel) behaalden maar liefst 5 leerlingen een 8 als eindcijfer. Ik ben ontzettend trots op ze.

MTI

Over onze landsgrenzen zijn er ook veel ontwikkelingen op het gebied van Modeldidactiek. Een groep docenten van over de hele wereld (o.a. Amerika, Egypte, Letland en Nederland) vormen samen het bestuur van Modeling Teachers International.

Het doel van deze organisatie is om de lokale organisaties die werken aan Modeldidactiek (zoals bij ons bètapartners en de nvon) over de hele wereld te ondersteunen bij het enthousiasmeren en trainen van docenten. Voorzitter is Mark Lattery. Namens Nederland hebben Cathy Baars en Onne Slooten zitting genomen in het bestuur.

Nieuwsgierig? Op [hun website](#) zijn onder andere artikelen en links naar interessant materiaal te vinden.

stuk beter hebben gedaan. Bij sommigen is echt een “muntje” gevallen. Allen hebben ruim een punt hoger gescoord dan vorig jaar. Ze gaven aan dat ze het vak natuurkunde dit jaar veel prettiger vonden. Of dat te danken is aan de nieuwe didactiek, is niet met zekerheid te zeggen. Maar het is hoe dan ook fijn om te horen dat ze de lessen als prettiger hebben ervaren dan het jaar ervoor.

Discord

Eind april werd de eerste online cursus over Modeldidactiek afgerond. De evaluatie hiervan was zeer positief (zie de terugblik in de [NVOX \(2025-5\)](#)).

Eén van de punten die tijdens de evaluatie werd genoemd is dat docenten graag verder zouden willen gaan met het bespreken van wetenschappelijke artikelen over Modeldidactiek. Daarom is er een forum ingericht op Discord. Dit is een platform voor groepen die met elkaar in gesprek willen over een bepaald onderwerp, maar daarbij geen last willen hebben van advertenties of algoritmes. Van de leden van het forum wordt gevraagd om binnen twee weken een reflectie te plaatsen op een gepost artikel. Vervolgens krijg je een week om te reageren op de reflectie van iemand anders. Daarna is er nog de mogelijkheid om suggesties te plaatsen voor een nieuw artikel.

Het forum is toegankelijk op uitnodiging. Op dit moment zijn alleen de deelnemers van de online cursus uitgenodigd. Toegang verkrijgen is mogelijk op aanvraag. Stuur

Storylines

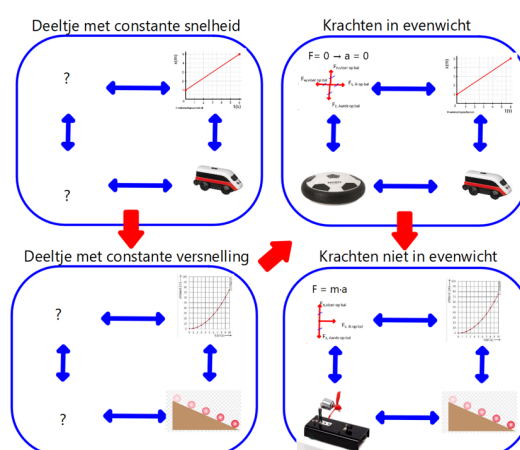
Er is inmiddels een flink repertoire aan lessen opgebouwd die is gepubliceerd op de wikiwijs pagina. De feedback die we kregen van docenten is dat het nog wat rommelig is. Sommige delen zijn goed gevuld, maar er is niet voor alle onderwerpen een overzicht van hoe deze lessen samenhangen.

De kernteam leden kregen afgelopen jaar veel vrijheid in wat ze konden maken. Hierdoor sloten de activiteiten ook het beste aan bij de lessen van de kernteamleden. Voor komend jaar willen we de kernteamleden vragen om zogenaamde ‘storylines’ te ontwikkelen. Bij een paar onderwerpen zijn al overkoepelende docentenhandleidingen gemaakt, zoals bij ‘Elektriciteit’ en ‘Golven’. Deze zijn gemaakt door Cathy Baars.

Met de storylines willen we nog een stap verder gaan. We willen een soort infographics maken op basis van het TEAM

model van Mark Lattery (Target, Empirical Model, Analogy, conceptual Model).

Hiermee is snel te zien welke practica je kunt gebruiken, welke fysieke modellen geschikt zijn als analogie en hoe je vervolgens de stap naar een nieuw model kunt maken.

We willen per onderwerp een paar docenten hierover na laten denken, zodat we aan het eind van het jaar van meerdere onderwerpen zo'n infographic kunnen publiceren.

Vervolg PLG Bijeenkomsten 2025-2026

De data en locaties van de PLG bijeenkomsten in 2025-2026 zijn bekend! Je vindt ze in de agenda. Aanmelden kan weer voor drie bijeenkomsten in één keer of per bijeenkomst. Ga hiervoor naar de [aanmeldpagina bij Bètapartners](#).

aanpak en borging. We hebben ook subsidie aangevraagd bij de Bètadecanen, de uitslag krijgen we in het najaar.

Komend jaar steken we veel energie in het overtuigen van lerarenopleidingen dat Modeldidactiek aan bod moet komen in de opleiding. Leg even contact als je hier meer over wil weten! We zijn al bezig met het organiseren van bijeenkomsten in Groningen en bij de Radboud Universiteit. Ook op andere plekken komen we graag. Meld je interesse [hier](#).

De NVON gaat het materiaal van het project beheren, er is al [een webpagina](#). Dit wordt op dezelfde manier opgepakt als bij de andere gesubsidieerde projecten zodat al het materiaal goed ontsloten wordt voor docenten.

17 en 18 November: 2-Daagse Cursus

Komend jaar willen we opnieuw, in samenwerking met de NVON en Bètapartners, een 2-daagse cursus Modeldidactiek organiseren. Doelgroep blijft zowel docenten die net beginnen als docenten met ervaring. Om te zorgen dat voor beide groepen de cursusaantrekkelijk is willen we het als volgt inrichten.

De cursus zal plaatsvinden op **maandag 17 en dinsdag 18 november 2025** op het Amsterdams Lyceum. Op dag 1 worden 4 activiteiten aangeboden over verschillende onderwerpen, die al beschreven staan op de [wikiwijs pagina](#). Ervaren docenten mogen aangeven of ze één van deze activiteiten zouden willen leiden. Beginnende docenten volgen de activiteit in de rol van leerling. Mark Lattery, die de vorige cursus gaf, zal aanwezig zijn als coach en zal de ervaren docenten feedback geven op hoe ze de activiteit leiden.

Dag 2 wordt qua opzet meer vergelijkbaar met de vorige 2-daagse. Er zal gekozen worden voor een onderwerp dat nog niet (of weinig) aan bod is gekomen tijdens de eerdere 2-daagse cursussen.

Zet de data dus alvast in je agenda! Aanmelden kan vanaf september 2025. Je kunt via [dit formulier](#) vooraanmelden.

Ondersteuning op locatie

Overweeg je Modeldidactiek in te voeren? Wil je collega's laten kennismaken met Modeldidactiek? Of heb je ondersteuning nodig bij de uitvoering ervan? Onne en Cathy helpen

- Een introductiemiddag op locatie
- Ondersteuning bij het ontwikkelen van een invoeringsplan
- Nascholing op locatie
- Werken met een whiteboard
- Lesobservatie
- Coaching op afstand
- Een lesson study-traject

Dit jaar is Onne beschikbaar op dinsdag en Cathy op woensdag en vrijdag. Neem contact op via e-mail: oslooten@amsterdams.com en Cathy.Baars@gmail.com.

Meer informatie is te vinden op Wikiwijs: [Modeldidactiek op Wikiwijs](#).

AGENDA

Juli 2025	Workshop bij GIREP (Cathy)
2 oktober 2025	PLG 1: fysieke modellen en analogieën (Ichtus Lyceum in Driehuis)
3/4 oktober 2025	Workshops op het NVON festival (Den Bosch, Cathy)
17/18 november 2025	2-daagse cursus (Mark Lattery)
3 februari 2026	PLG 2: Modeldidactiek en de nieuwe kerndoelen (Martinuscollege in Grootebroek)
13 april 2026	PLG 3: het gebruik van meerdere representaties (Murmellius Gymnasium in Alkmaar)

Meer praktijkverhalen

Wil je weten hoe de PLG leden het afgelopen jaar aan de slag zijn geweest? Hier vind je de praktijkverhalen van [Anita](#), [Cathy](#) en [Onne](#) op basis van interviews door het team van Impuls Open Leermateriaal.

Modeling Teachers International, en heeft subsidie van het groeifonds Impuls Open Leermateriaal.

Info en contact

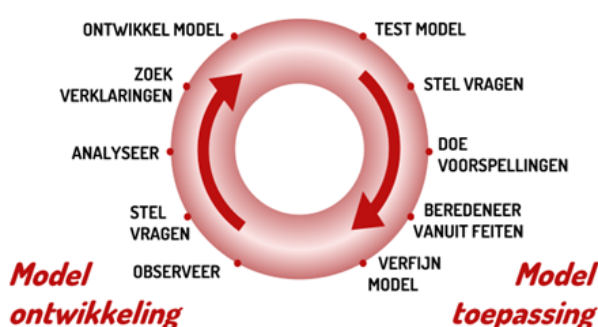
Onne Slooten, docent Amsterdam Lyceum | oslooten@amsterdams.com

Liliane Bouma, projectcoördinatie | liliane@lilianebouma.nl

[Wikiwijs Modeldidactiek](#)

[Aanmelden voor de nieuwsbrief](#)

De Modeldidactiek Cyclus

U ontvangt deze e-mail omdat u zich voor deze mailing heeft ingeschreven via ons aanmeldformulier, heeft deelgenomen aan een van onze bijeenkomsten of omdat u actief bent binnen het project Modeldidactiek. Via onderstaande links kunt u uw voorkeuren beheren of uitschrijven voor deze nieuwsbrief.

[View email in browser](#)

[update your preferences](#) or [unsubscribe](#)

